ВАРНЕНСКА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“
Адрес: „Княз Борис I“ № 55; телефон: +359 52 480 005
email: info-402030@edu.mon.bg; web: www.vtg-rakovski.eu

Утвърдил:

З-д № РД-07-675/13.09.2024

(Жечка Георгиева, Директор)

НАСОКИ ЗА РАБОТА С ИЗОСТАВАЩИ УЧЕНИЦИ И МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕ

Приета на заседанието на Педагогическия съвет на 13.09.2024 г.

I. Обща формулировка на проблема в образователната система. Основни насоки в работата за повишаване качеството на обучение.

Изоставането в училище, оставането на поправителни изпити, повтарянето на класа са нежелателни педагогически явления. Те създават психологически, педагогически, икономически, нравствено-естетически проблеми не само за ученика, но и за семейството му и обществото като цяло.

С оглед на така изложения общ проблем на образованието в държавата със задоволство отбелязваме, че колективът на Варненска търговска гимназия „Г. Ст. Раковски“ работи за превенция на проблемите и повишаване качеството на образованието.

II. Определяне на причините, довели до изоставане на учениците

1. Признаци за изоставането на учениците

- ученикът не е в състояние да определи, с какво го затруднява учебната задача, да състави план за решаването й, да я реши самостоятелно;
- ученикът не задава въпроси върху същността на изучавания материал и не търси допълнителни източници;
- ученикът не е активен и се разсейва в онези моменти, които изискват интелектуални усилия;
- ученикът не реагира емоционално на успехите и неуспехите, не е в състояние да се самооценява и самоконтролира;
- ученикът не може да обясни целта на извършваните от него упражнения, нарушава правилата, на които те се основават;
- ученикът не може да възпроизведе определенията на понятия, формули, доказателства, не разбира текста;
- ученикът се отличава с недостатъчна активност в учебно-възпитателната дейност; има ниска степен на икономичност на психическата дейност в процеса на ученето;
- ученикът не умее да извършва пренос на усвоеното в нови условия.

2. Причините за изоставането и неуспеваемостта са свързани с позицията на ученика и неговото отношение към учебните ангажименти:

- причини, произтичащи от личното отношение на ученика - липса на интерес към учението и училището, нежелание за учение, неприемливо поведение, незаинтересованост, бягства от учебни занятия, конфликти със съученици и учители;
- причини, при които изоставането и неуспеваемостта не зависят непосредствено от обучаемия - лоша възпитателна атмосфера в семейството, негативно отношение на родителите към училището и отделни учители,

продължително боледуване, психологически, педагогически и методически грешки от страна на учителите, различни недостатъци в процеса на обучение.

3. Има частично, сравнително, устойчиво изоставане по няколко учебни предмета - неуспеваемостта е преодолима чрез помощта на сериозна учебна дейност, консултации, самостоятелна работа, допълнителни занимания в извънучебно време.

4. Типични ситуации за изоставане:

- неуспяващи поради липса на положително отношение към ученето;
- неуспяващи поради слабо развити навици за учебен труд;
- неуспяващи поради големи пропуски в знанията;
- неуспяващи поради отрицателно извънучилищно влияние: семейство, връстници, приятели, неформални групи.

III. Цели

1. Да се подпомогне успеваемостта на учениците, които срещат трудности при усвояването на знания, умения и навици в УВП.
2. Преодоляване на неуспеваемостта чрез помощта на сериозна учебна дейност, консултации, самостоятелна работа, допълнителни занимания в извънучебно време.

IV. Основни задачи

1. Работата на учителите да бъде подчинена на навременното отстраняване на затрудненията, възникнали в учебната дейност на учениците, да се търсят възможности за попълване на пропуските ч повишаване успеваемостта на учениците чрез допълнителна работа.
2. Навременно проучване на всички трудноуспяващи ученици и набелязване на мерки от страна на учителите за редовно посещение на часовете им от тези ученици.
3. Усвояване на минимума знания чрез консултации, помощ в часовете и извън тях и др..
4. Индивидуална работа, съобразена с установените пропуски.

V. Мерки за постигане на по-високи резултати в края на учебната година:

1. Да се увеличи броят на практическите упражнения.
2. Да се поощрява участието на учениците в извънкласни форми.
3. Проучване на изоставащите ученици по класове и предмети - от страна на класните ръководители и на учителите по предмети.
4. Включване на всички изоставащи ученици в групи за взаимопомощ.
5. Консултации по всички предмети по график утвърден от директора - ежеседмично.

6. Консултациите да бъдат задължителни за трудно успяващите ученици. Провежданите консултации с изоставащи учениците спомагат за по-добро усвояване на учебния материал. В резултат на тези дейности се получават много добри резултати на изхода на образователната степен.

7. Класните ръководители и отделните учители да поддържат ежемесечна връзка с родителите на трудноуспяващите ученици.

8. Създаване на информационна банка с база данни за всеки ученик, с възможност за актуализация при преместване.

VI. Преодоляване на изоставането и работа с изоставащите ученици:

- индивидуален подход и системна диференцирана работа с всички ученици;
- създаване на умение у учениците самостоятелно да усвояват знания;
- онагледяване на учебния материал в процеса на обучението.
- Приобщаване на учениците със специални образователни потребности.

VII. Основни дейности:

1. Формиране на групи за обучение;
2. Срещи с родителите на изоставащи ученици;
3. Провеждане на входна диагностика за установяване индивидуалните пропуски на учениците;
4. Подготовка и адаптиране на учебни програми с диференциация на степента на трудност на материала според потребностите и пропуските на учениците;
5. Подготовка и стандартизиране на периодични тестове за проверка на знанията ;
6. Оценка на работата и успеваемостта на децата - анализ на данните и изготвяне на доклад за напредъка на обучаемите;
7. Запознаване на учителите с особеностите на децата със специфични образователни потребности – (при тях не са добре развити някои *когнитивни функции - памет и внимание, скорост на преработка на новата информация, езикова преработка, перцептуално-моторна преработка, изпълнителски функции като планиране и проверка.* Засегнати са такива важни умения като устна употреба на езика (възприемане, разбиране, изговор) - *алалия;* четене (декодиране и осъзнаване), писане (диктовка, графично изразяване), математически знания - *дислексия.* Нарушенията в процеса на ученето са свързани с някои организационни способности и с наличието или липсата на умения за социални интеракции (контакти/;
8. Запознаване с особеностите в поведението на хиперактивните ученици - повишена активност, придружена с неспособност за концентриране, импулсивност, постоянна превъзбуда и липса на контрол. Поради всички тези прояви хиперактивното дете не може да се справя със задълженията си, не възприема новите знания и постепенно изостава от своите връстници;

9. Разпознаване на хиперактивността от всеки учител и съобразяване на педагогическото поведение с него

• неспособност на детето да се задържа на едно място по време на учебния процес - занятие или урок;неспокойни, чести движения на крайниците или цялото тяло;

• невъзможност за спокойно и точно изпълнение на поставените задачи по време на обучение или игра;

• непрекъсната нужда от движение, без то да е необходимо за съответната ситуация; непрекъснат стремеж да е в центъра на вниманието на родители, учители или връстници. В много случаи прибягва и до негативни и агресивни прояви.

10. Провеждане на задължителна индивидуална работа с напреднали ученици- Когато учителите не взимат предвид тази тяхна различност и не подготвят за тях индивидуални задачи (поради нежелание да се затрудняват или поради незнание как да го направят), тези деца скучаят, пречат на останалите и на самия учител. Не са редки случаите, когато учителите ги наказват, вместо да се опитат да разберат какви са причините за тяхното поведение. Така вместо да се развиват техните специални заложби, те са застрашени от риск да отпаднат от групата или класа.

11. Запознаване с показателите за наличието на евентуален риск от появата на трудности в обучението: речников дефицит; неадекватно познание; липса или слабо познание значението на думите и термините; недостатъчни умения за разбиране и различаване на заложени в текста идея, обяснение, и др., т.е. осмисляне на съдържанието; затруднения при диференциране и определяне на важната информация; проблеми при запомняне и възпроизвеждане на вербална информация; изоставане или дисбаланс в развитието.

12. Усъвършенстване на урочната работа - от голяма значение за намаляване на неуспеваемостта, изоставането и второгодничеството в съвременното училище.

В структурата на всеки урок трябва да се предвижда време за самостоятелна работа за индивидуализация и диференциация на обучението, да се задават различни по степен на трудност упражнения и задачи на различните групи ученици.

• Учителят да диференцира домашната работа по вид и степен на трудност - устна, писмена, практическа, графична. Домашната работа трябва да бъде индивидуална, решена у дома или в библиотеката.

• Формиране на трайни познавателни интереси чрез повторение на основни и важни знания при допълнителни упражнения с цел повишаване на желанието за учене и възпитаване на позитивни чувства към училището и учебните дисциплини.

• При планирането на учебната дейност учителят да изгради и педагогически обоснована система от мерки за стимулиране на изоставащите ученици чрез поощряване на първите им.

VIII. Насоки за добри практики при оценяване

Бързото четене на писмени отговори става най-добре чрез игнорирате грешките в правописа, граматиката, пунктуацията или синтаксиса и като не коригирате и отбелязвате правописа, граматиката, пунктуацията или синтаксиса. Тези корекции се правят при повторен прочит.

Когато е възможно и изпълнимо: да се поставят две оценки: една на основата на материала и вложените идеи, а другата върху техниката на работа и вложения труд. Оценката, която би трябвало да се постави на работата, е оценката, основана на представения материал и развитите идеи. Ако се избере да се оцени само материала и идеите, разбирането и познанията, като се игнорират грешките в правописа, граматиката, пунктуацията или синтаксиса, трябва да се каже на ученика какво се оценява.

Да се оценява желанието за изпълнение на задачите, вложените усилия, труд и тогава самата реализация.

Коментарите ще са по-полезни, ако посочват дали ученикът се е представил добре и обясняват защо работата е добра, отколкото ако са само критични. Те ще са най-ефективни, ако дават обяснение какво се изисква или кое е неправилно. Трябва да са четливи и правилно конструирани.

Срок Постоянен